

Forside

Opgaven

Ressourcerum

Trailer

Vejledning

Print

Almen Studieforberejdelse

Gammel ordning

Mandag den 29. januar 2018

Alternativer – ideer til forandring og fornyelse

Overordnede problemstillinger

En etableret opfattelse eller praksis udfordres ofte af alternativer. Alternativer formuleres typisk som mere eller mindre gennearbejdede ideer eller visioner. Der kan opstå sammenstød mellem traditioner og ideer til forandring eller fornyelse. Det kan føre til et opgør med eller ligefrem et oprør mod det etablerede. Resultatet kan være, at den etablerede praksis enten fortrænges eller tilpasses et alternativ. I de mest radikale tilfælde kan denne proces beskrives som en revolution eller et paradigmeskift, som fører til markante ændringer.

Inden for kunst og litteratur forsøger kunstnere med jævne mellemrum at formulere alternativer til etablerede udtryksformer, som, de mener, er stivnede i konventionelle mønstre eller ude af trit med samfundsudviklingen. En alternativ æstetik indebærer ofte dels et brud med gældende regler for formsprog og dels en kreativ omfavelse af teknikker, motiver og temaer, som den etablerede kunstopfattelse ikke giver plads til. Kunstneriske og litterære udtryk kan indtage en outsiderposition som alternative, ikke-kommercielle eller ligefrem aktivistiske. Kunst og litteratur kan inspirere til alternativer, når de fx skildrer utopiske samfund. Når alternativer formuleres, kan sproget udvikles radikalt og nye utraditionelle sproglige udtryksformer kan opstå. Sproglige nyskabelser kan skabe nye rum for identitetsdannelse og erkendelse.

Traditionelle opfattelser af seksualitet, familie og køn presses af nye normaliteter, nye kombinationer og nye definitioner. Den traditionelle konkurrenceidræts fokus på præstation og effektivitet bliver påvirket af alternativer, der ser kroppen i et mere holistisk perspektiv. Samtidig har den organiserede idræt fået modspil fra fx unges gadesport.

Historisk set er der mange eksempler på alternative bevægelser og teknologier, der medfører afgørende forandringer for samfundsstrukturer og mentalitet som fx en række teknologiske og ideologiske revolutioner. Etablerede religiøse dogmer udfordres af alternativer som fx i det protestantiske oprør mod katolicismen.

Det repræsentative demokrati opfattes af mange som den naturlige styreform, men der findes alternativer som fx direkte demokrati og diktatur. Etablerede politiske partier oplever ofte, at der opstår alternativer til deres egen position. Alternativer i form af nye partier bæres frem af tidligere medlemmer eller af nye mobiliserede befolkningsgrupper. De traditionelle økonomiske mål udfordres af alternative syn på vækst og bæredygtighed. Markeder disruptes af alternative måder at drive virksomhed på.

Gængse medieplatforme overhales af alternative medier, der giver borgere og brugere direkte indflydelse på nyhedsformidling, men dette muliggør større udbredelse af *fake news*.

Naturvidenskab opstiller teorier til forklaring af de observationer, man har foretaget. Teorierne kan udfordres af alternative teorier eller af nye observationer, som den etablerede teori ikke kan redegøre for. De alternative teorier afvises ofte af det etablerede videnskabelige samfund. De kan også indgå som elementer i de eksisterende teorier. Det kan forekomme, at den alternative teori fuldstændigt erstatter den etablerede teori, der således forkastes. Her er der tale om en videnskabelig revolution med et paradigmeskift som resultat. Når alternative teorier opstår, kan der ske en ændring i den måde, hvorpå matematik indgår i en forklaring, eller helt ny matematik må udvikles og anvendes. På samme måde kan tilfældigt opståede ideer eller opfindelser fungere som alternativer til etablerede teknologier.

Observationer og videnskabelig forskning udfordres af skeptikere og konspirationsteoretikere, der benægter observationerne eller opstiller alternative forklaringer, som anfægter grundlaget for opnåelse af viden og tilliden til videnskabelige indsigter.

Opgave

Du skal vælge opgave A *eller* opgave B

Opgave A

Du skal undersøge et problem, hvor det centrale er, at et eksisterende alternativ til den fremherskende praksis ikke er slået bredt igennem. Du skal gøre rede for både den fremherskende praksis og alternativet samt udarbejde og vurdere et forslag til en innovativ løsning af problemet.

Du skal anvende viden og metoder fra to fag til besvarelse af opgaven. Metoderne skal være forskellige, og det ene fag skal være på mindst B-niveau.

Opgave B

Du skal undersøge og diskutere en sag, hvor det centrale er forskellen mellem en fremherskende opfattelse eller praksis og et alternativ. Du skal vurdere, i hvilken grad alternativet har ført til eller kan føre til ændringer og diskutere konsekvenserne af alternativet.

Du skal anvende viden og metoder fra to fag til besvarelse af opgaven. Metoderne skal være forskellige, og det ene fag skal være på mindst B-niveau.

Opgaven indeholder

- Overordnede problemstillinger og opgaveformuleringer til opgave A og B. Du skal vælge opgave A *eller* opgave B.
- Et ressourcerum, som du med fordel kan orientere dig i for at indkredse den sag, du vil arbejde med. Det er et ressourcerum, der kan hjælpe dig på vej, men du er ikke forpligtet til at bruge det omtalte materiale.
Redaktionen af ressourcerummet er afsluttet 15. december 2017. Efter denne dato kan der være links, der er døde, og titler, der ikke længere er tilgængelige på de steder, der henvises til.

Synopsen

Synopsen skal have et omfang på 3-5 sider, og den skal indeholde:

- titel og angivelse af fagkombination
- problemformulering
- præsentation af de underspørgsmål, der er arbejdet med
- diskussion af, hvilke materialer, metoder og teorier der er relevante i arbejdet med underspørgsmålene
- konklusioner på arbejdet med de enkelte underspørgsmål
- en sammenfattende konklusion, som er klart relateret til problemformuleringen, herunder formulering af spørgsmål til videre undersøgelse
- litteraturliste
- en perspektivering til studierapporten

Det skal fremgå af synopsen, om du har besvaret opgave A eller B.

Den mundtlige prøve

Prøven består af en præsentation med udgangspunkt i synopsen og en uddybende dialog. I dialogen kan der yderligere stilles spørgsmål med udgangspunkt i din studierapport. Studierapporten skal foreligge ved prøven.

Bedømmelseskriterier

Der gives én karakter på baggrund af den mundtlige præstation. Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang du lever op til de faglige mål for almen studieforbereelse.

Faglige mål

De faglige mål med almen studieforbereelse er, at du skal kunne:

- tilegne dig viden om en sag med anvendelse af relevante fag og faglige metoder
- foretage valg, afgrænsning og præcisering i arbejdet med sagen og på dette grundlag opstille og behandle en problemformulering samt selvstændigt fremlægge resultatet heraf
- perspektivere sagen
- vurdere de forskellige fags og faglige metoders muligheder og begrænsninger i forhold til den konkrete sag
- demonstrere indsigt i videnskabelig tankegang og gøre dig elementære videnskabsteoretiske overvejelser i forhold til den konkrete sag

De ovennævnte krav vedr. synopsis, mundtlig prøve og bedømmelseskriterier gælder både for opgave A og B.